

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

CYRILOMETODĚJSKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA

Katedra komunikačních studií

Eliška Vorlická

Řeholnice na sociálních sítí

Bakalářská práce

Vedoucí práce: Mgr. Veronika Müllerová

Olomouc 2023

Prohlašuji, že jsem tuto bakalářskou práci vypracovala samostatně a použila jsem pouze uvedenou literaturu.

V Olomouci, dne 14.3.2023

Eliška Vorlická

Ráda bych poděkovala vedoucí své bakalářské práce Mgr. Veronice Müllerové za cenné rady a čas, který mi věnovala. Mé díky také patří Mgr. Michaele Veteškové, která mi velice pomohla nejen při tvoření mého praktického výstupu k bakalářské práci. Dále děkuji sestrám Angelice a Lamiye za to, že se mnou natočily rozhovory pro mou praktickou část.

Obsah

Úvod	1
1 Historie sociálních sítí.....	2
1.1 Druhy sociálních sítí.....	3
1.1.1 Facebook	3
1.1.2 Instagram.....	4
1.1.2 Twitter.....	5
1.2 Postoj Vatikánu k sociálním sítím.....	5
1.2.1 Dikasterium pro komunikaci.....	8
1.2.2 Webové stránky Vatican.va	8
1.2.3 Webové stránky Vatican News	9
1.2.4 Vatican News na sociálních sítích	10
1.3 Stav Římskokatolické církevní komunikace na internetu v České republice a na Slovensku	10
1.3.1 Víra.cz	11
1.3.2 Církev.cz	12
1.3.3 Řehole.cz.....	13
1.3.4 Tlačová kancelária Konferencie biskupov	13
2 Řeholnice	14
2.1 Ženské řeholní společenství na sociálních sítích v České republice	15
2.1.1 Osobní profily řeholních sester	18
2.1.2 Sestra Angelika	19
2.1.3 Sestra Lamiya.....	19
3 Analytická část.....	20
3.1 Aktuálně.cz	22
3.2 Deník.cz	23
3.3 Týden.cz	24
3.4 Bylo vyjádření karmelitské sestry Patricie ke znásilnění v Pamploně na místě?	25
4 Praktická část bakalářské práce.....	26
Závěr.....	27
Anotace.....	28
Abstract	29
Seznam literatury:	30
Seznam online zdrojů:	30
Přílohy	36

Úvod

Celé mé bakalářské studium mě v tematických blocích doprovázely řeholní sestry. Napsala jsem o nich nejednu seminární práci a udělala s nimi několik rozhovorů. Jakožto člověku, který je vírou jen lehce políben mi to přijde komické. Ne vždy jsem rozuměla všem pojmu, které použily, ale vždy mi všechno trpělivě vysvětlovaly a braly mě mezi sebe.

Možná právě proto jsem si nakonec zvolila téma bakalářské práce Řeholnice na sociálních sítích. Chtěla jsem pokračovat v tom, co jsem se doposud o sestrách naučila a zároveň mě zajímalo, jak moc vystupují na veřejnosti a jsou aktivní v online světě.

Průvodkyněmi tímto tématem mi byly dvě řeholnice, sestra boromejka Angelika Pintířová a slovenská salesiánská sestra Lamiya Jalilová. Obě totiž aktivně vystupují v médiích a na sociálních sítích. Od sebe je dělí bezmála třicet let, názor na sociální sítě mají však obě stejný.

Na začátek se zaměřím na situaci ve světě, jak k sociálním sítím přistupuje Vatikán, jaký názor na online svět má papež František a jaké komunikační kanály využívá. Ve své práci se zaměřím na sociální sítě Svatého stolce. Zajímat mě bude situace v České republice a na Slovensku. Zejména komunikační kanály, kterými církev k lidem promlouvá.

Řeholnic na sociálních sítích není mnoho, většinou nalezneme profil celého řádu. Samotné sestry svůj osobní profil mají jen zřídka. Díky sociálním sítím mohou ale šířit evangelium mezi více lidí a mohou jim tak být blíž.

Dobrá komunikace nám pomáhá sbližit se, lépe se poznat, a nakonec i růst v jednotě. Zdi, které nás rozdělují, lze zbořit pouze tehdy, pokud jsme připraveni naslouchat jeden druhému a učit se od sebe navzájem. Naše rozdíly musíme řešit prostřednictvím forem dialogu, které nám pomáhají růst v porozumění a vzájemném respektu. Kultura setkávání vyžaduje, abychom byli připraveni nejen dávat, ale také přijímat. Média nám v tom mohou výrazně pomoci, zejména v dnešní době, kdy sítě lidské komunikace dosáhly nebývalého pokroku. Zejména internet nabízí obrovské možnosti setkávání a solidarity. To je něco skutečně dobrého, dar od Boha.¹

¹ Vatican.va: *MESSAGE OF POPE FRANCIS FOR THE 48TH WORLD COMMUNICATIONS DAY Communication at the Service of an Authentic Culture of Encounter [online]*. Vatikán: Libreria Editrice Vaticana, 2014 [cit. 2023-03-31]. Dostupné z: https://www.vatican.va/content/francesco/en/messages/communications/documents/papa-francesco_20140124_messaggio-comunicazioni-sociali.html

1 Historie sociálních sítí

V současné době existuje několik popisů vývoje sociálních sítí. V dostupné literatuře a také na webových stránkách není přesně řečeno, kterou sociální síť můžeme považovat za první.

Jako jednu z prvních sociálních sítí můžeme považovat stránku classmates.com. Tu vybudoval v roce 1995 Randy Conrad a sloužila k vyhledávání spolužáků z dob minulých.² Tato stránka funguje i v současné době, jen jsou její funkce do značné míry zpoplatněny.

Rok 1971 lze považovat také za důležitý bod v historii sociálních sítí. V tomto roce byl na druhý počítač v rámci jedné místnosti odeslán první email, můžeme to považovat za první spojování lidí pomocí online sociálních sítí. Email byl odeslán pomocí sítě ARPANET³, která v té době sloužila jako armádní projekt⁴, proto se jeho používání ze začátku příliš nerozširovalo. S jeho rozšířením mu pomohlo až zapojení univerzit.

Za počátek vývoje sociálních sítích se považuje spíše rok 1978, kdy byl poprvé spuštěn systém BBS (Bulletin Board System). Systém byl složen z elektronických nástěnek a jeho uživatelé si mohli pomocí textu vyměňovat informace. BBS byl první systém, který svým uživatelům umožnil tvořit skupiny dle jejich zájmů. Šlo o velmi pomalý systém, kde v jednu chvíli mohl být přihlášen pouze jeden uživatel.⁵

² PAVLÍČEK, Antonín. *Nová média a sociální sítě*. Vyd. 1. Praha: Oeconomica, 2010, 182 s. ISBN 978-802-4517-421.

³ „Termín ARPANET je akronym od Advanced Research Projects Agency Network, což byl název grantové agentury ministerstva obrany USA, který ARPANET v začátcích finančně podporovala. ARPANET je veledůležitým mezníkem pro práci dnešního Internetu, protože stojí na jeho samotném historickém začátku.“ Správa sítě: *Co je ARPANET [online]*. [cit. 2023-03-31]. Dostupné z: <https://www.sprava-site.eu/arpanet/>

⁴ Cnews.cz: *Stručná historie emailu: už 40 let si posíláme počítačové dopisy [online]*. 2012 [cit. 2023-03-31]. Dostupné z: <https://www.cnews.cz/strucna-historie-emailu-uz-40-let-si-posilame-pocitacove-dopisy/>

⁵ Objevit.cz: *Sociální sítě a jejich vývoj – pohled do historie [online]*. 2013 [cit. 2023-03-31]. Dostupné z: <https://www.objevit.cz/socialni-site-vyvoj-pohled-do-historie-t22280>

Za největší rozšíření sociálních sítí se zasloužil Mark Zuckerberg, který spolu s Dusinem Moskovitzem, Chrisem Hughesem a Eduardem Saverinem zakládá web thefacebook.com. Ten měl sloužit jako ročenka pro studenty Harvardovy univerzity, kde výše zmínění pánové společně studovali. Facebook později expanduje i na jiné anglické univerzity a v roce 2006 se otevírá také pro veřejnost. Uživatel však musí mít více jak 13 let.⁶ V současné době má Facebook 2,94 miliard aktivních uživatelů.⁷ Postupem času se objevují na internetu i další sociální sítě jako je například Instagram, Twitter, Tik Tok ect.

1.1 Druhy sociálních sítí

V mé bakalářské práci se dotknu zejména těchto vybraných druhů sociálních sítí: Facebook, Instagram a Twitter, na kterých jsou řeholnice nejvíce aktivní. Ráda bych se u zmíněných sociálních sítí podívala na jejich vznik a historii.

1.1.1 Facebook

Mezi nejznámější sociální sítě se řadí Facebook. V roce 2020 byl 3. nejnavštěvovanější webovou stránkou.⁸ Usnadňuje komunikaci mezi uživateli, sdílení dat, fotek a videí. Využívá se ke komunikaci s lidmi z různých koutů světa a k propagaci různých firem a jejich produktů.

Facebook nabízí spoustu nástrojů, které jejich uživatelé mohou využít. Jedná se například o posílání zpráv, tvoření skupin a událostí. Díky těmto nástrojům se povědomí o různých skupinách, firmách a produktech šíří rychleji.⁹ O jejich fungování se tak mohou dozvědět úplně noví lidé, kteří se později mohou stát jejich zákazníky či členy. Díky této platformě se mohou lidé spojit se svými přáteli ze zahraničí nebo také poznat nové lidi.

Svoji stránku zde má například Vatican News a to ve více jazykových variantách,¹⁰ Catholic News Agency¹¹, různé světové i české ženské a mužské rády jako například sestry

⁶ Tamtéž.

⁷ Newsfeed.cz: *Facebook má téměř 3 miliardy uživatelů [online]*. 2022 [cit. 2023-03-31]. Dostupné z: <https://newsfeed.cz/facebook-ma-temer-3-miliardy-uzivatelu/>

⁸ About.meta.com: *About meta [online]*. Meta [cit. 2023-03-31]. Dostupné z: https://about.meta.com/company-info/?utm_source=about.facebook.com&utm_medium=redirect

⁹ Tamtéž.

¹⁰ In: Facebook: *Vatican news [online]*. Vatikán, 2012 [cit. 2023-03-31]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/vaticannews/>

¹¹ In: Facebook: *Catholic News Agency [online]*. Vatikán, 2008 [cit. 2023-03-31]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/CatholicNewsAgency>

Dominikánky¹² nebo bratři Dominikáni¹³. Někteří řeholníci mají na této sociální síti i svůj osobní účet. Na Facebooku můžeme najít i profily, které se za papeže Františka pouze vydávají nebo se tváří jako by od papeže Františka byly. Papež František svůj osobní profil na Facebooku nemá.

1.1.2 Instagram

Poprvé se Instagram objevil 6. října 2010 na App storu. Na vzniku Instagramu spolupracovali Kevin Systrom a Mike Krieger. Roku 2012 byl Instagram dostupný také pro systém Android.

Používá se zejména ke sdílení fotografií a videí se širokou veřejností, proto se mu také přezdívá „brázková síť“. Instagram nabízí tři varianty sdílení vašich fotografií, a to pomocí klasického příspěvku, carouselu nebo příběhu. V poslední době dominují na Instagramu převážně reelsy. Což jsou krátké spotty, složené převážně z videí či fotografií.

Instagram spadá pod Metu, která spravuje také Facebook, proto mezi sebou tyto dvě sociální sítě úzce spolupracují. Příspěvky z Instagramu se tak dají snadno převést i na Facebook a naopak.¹⁴

Na Instagramu se vyskytuje zejména mladší generace ve věku 15-35 let, cílí tedy spíše na mladší generaci uživatelů.

¹² In: Facebook: *Dominikánky* [online]. Brno, 2014 [cit. 2023-03-31]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/dominikanky>

¹³ In: Facebook: *Dominikáni Olomouc* [online]. Olomouc, 2017 [cit. 2023-03-31]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/dominikani.olomouc>

¹⁴ Blog - Taggy.cz: *Co je to Instagram a pro koho je?* [online]. 2019 [cit. 2023-03-31]. Dostupné z: <https://www.taggy.cz/blog/co-je-to-instagram-a-pro-koho-je/>

Na sociální síti Instagram má svůj profil také Vatican news.¹⁵ papež František má i svůj osobní profil.¹⁶ Najdeme zde zastoupení světových i českých ženských a mužských řádů. Někteří řeholníci mají i svůj osobní účet.

1.1.2 Twitter

*Twitter je sociální síť fungující na principu takzvaného mikroblogu.*¹⁷

Jack Dorsey a jeho tři kolegové Twitter spustili v červenci roku 2006. Sociální síť Twitter funguje na principu takzvaných „tweetů“. Dříve byla délka jednoho příspěvku omezena pouze na 140 znaků, v roce 2017 došlo ke zdvojnásobení na 280 znaků.¹⁸ Po odkoupení sociální sítě Twitterem Elonem Muskem se omezení znaků zrušilo úplně.

Samotný tweet může obsahovat video i fotografii. Ostatní uživatelé ho pak mohou ocenit „lajkem“ či „re tweetem“, což je přesdílení příspěvku na jejich profilu, tím se příspěvek také po Twitteru šíří rychleji.

Na sociální síti Twitter má svůj profil také Vatican news a papež František. Oba profily jsou velice aktivní. Na Twitteru mají své osobní profily řeholní sestry a bratři z celého světa.

1.2 Postoj Vatikánu k sociálním sítím

Jan Pavel II. 22. února 2005 vydal apoštolský list „The Rapid Development“ a adresoval ho těm, kteří jsou zodpovědní za komunikaci s veřejností, a také uvnitř církve. Vysvětuje v něm, že „*rychlý rozvoj technologií v oblasti sdělovacích prostředků je jistě jedním ze znaků pokroku v dnešní společnosti*“¹⁹ a také v něm oslavuje pokrok moderních technologií v poslední době.

¹⁵ In: Instagram: *Vatican news* [online]. Vatikán [cit. 2023-03-31]. Dostupné z: <https://www.instagram.com/vaticannews/?hl=cs>

¹⁶ In: Instagram: *Pope Francis* [online]. Vatikán: Vatican Media [cit. 2023-03-31]. Dostupné z: <https://www.instagram.com/franciscus/?hl=cs>

¹⁷ Aktuálně.cz: *Twitter* [online]. 2011 [cit. 2023-03-31]. Dostupné z: <https://www.aktualne.cz/wiki/veda-a-technika/twitter/r~i:wiki:1441/>

¹⁸ Computerworld.cz: *Twitter zdvojnásobil znakový limit příspěvků* [online]. 2017 [cit. 2023-03-31]. Dostupné z: <https://www.computerworld.cz/clanky/twitter-zdvojnásobil-znakovy-limit-prispevku/>

¹⁹ Vatican.va: *APOSTOLIC LETTER THE RAPID DEVELOPMENT OF THE HOLY FATHER JOHN PAUL II TO THOSE RESPONSIBLE FOR COMMUNICATIONS* [online]. Vatikán: Libreria Editrice Vaticana, 2005 [cit. 2023-03-31]. Dostupné z: https://www.vatican.va/content/john-paul-ii/en/apost_letters/2005/documents/hf_jp-ii_apl_20050124_il-rapido-sviluppo.html

V listu církvi připomíná, že je povolána, aby používala masmédia k šíření evangelia a víc, než kdy jindy k nim integrovala své poselství. Apoštolský list se zamýšlí nad významem společenské komunikace a důležitostí misionářského závazku k významu důležitosti hromadných sdělovacích prostředků.²⁰

Níže uvedený text je úryvek z článku ke Světovému dni sdělovacích prostředků z roku 2002 od Jana Pavla II. textu můžeme vidět přirovnání internetu k objevení vynálezů jako je knihtisk nebo například průmyslová revoluce.

Věk velkých objevů, renesance a vynález knihtisku, průmyslová revoluce a zrod moderního světa: i to byly prahové okamžiky, které vyžadovaly nové formy evangelizace. Nyní, kdy je komunikační a informační revoluce v plném proudu, stojí církev jednoznačně u další rozhodující brány. Je proto vhodné, abychom se v tento Světový den komunikací 2002 zamysleli nad tímto tématem: Internet: „Internet je novým fórem pro hlásání evangelia“.²¹

Hlavním podnětem pro používání sociálních sítí Svatým stolcem bylo papežovo poselství ke Světovému dni sdělovacích prostředků z roku 2010. Tématem poselství bylo Kněz a pastorace digitálního světa: Nové sdělovací prostředky ve službě slova.

Zajímavá je úvaha papeže Jana Pavla II. v článku ke Světovému dni sdělovacích prostředků také z roku 2002, kde se zamýšlí nad prohloubením existujících nerovností, které mohou vznikat při elektronické revoluci.

Není pochyb o tom, že elektronická revoluce je příslibem velkého pozitivního pokroku pro rozvojový svět, ale existuje také možnost, že ve skutečnosti prohloubí existující nerovnosti, protože informační a komunikační propast se zvětší. Jak můžeme zajistit, aby informační a komunikační revoluce, jejímž hlavním motorem je internet, působila ve prospěch globalizace lidského rozvoje a solidarity, což jsou cíle úzce spojené s evangelizačním posláním církve?²²

²⁰KAPPELER III, Warren A., 2009. *Communication Habits for the Pilgrim Church: Vatican Teaching on Media and Society (American studies)*, Peter Lang Inc., International Academic. ISBN 978-1433105432. 978-1433105432.

²¹ Vatican.va: *MESSAGE OF THE HOLY FATHER JOHN PAUL II FOR THE 36th WORLD COMMUNICATIONS DAY "Internet: A New Forum for Proclaiming the Gospel"* [online]. Vatikán: Libreria Editrice Vaticana, 2002 [cit. 2023-03-31]. Dostupné z: https://www.vatican.va/content/john-paul-ii/en/messages/communications/documents/hf_jp-ii_mes_20020122_world-communications-day.html

²² Vatican.va: *MESSAGE OF HIS HOLINESS POPE BENEDICT XVI FOR THE 44th WORLD COMMUNICATIONS DAY "The Priest and Pastoral Ministry in a Digital World: New Media at the Service of the Word"* [online]. Vatikán: Libreria Editrice Vaticana, 2010 [cit. 2023-03-31]. Dostupné z: https://www.vatican.va/content/benedict-xvi/en/messages/communications/documents/hf_ben-xvi_mes_20100124_44th-world-communications-day.html

Papež Benedikt XVI. vyzýval kněze, aby kromě tradičních forem hlásání evangelia využili taky weby, webové stránky nebo například natáčení videí.

Pomocí nových komunikačních technologií mohou kněží seznamovat lidi se životem církve a pomáhat našim současníkům objevovat Kristovu tvář. Tohoto cíle nejlépe dosáhnou, pokud se již v době své formace naučí tyto technologie používat kompetentním a vhodným způsobem, který bude formován zdravým teologickým vahledem a bude odrážet silnou kněžskou spiritualitu založenou na neustálém dialogu s Pánem. Kněží přítomní ve světě digitální komunikace by však neměli být tak nápadní svou mediální zdatností, jako spíše svým kněžským srdcem, svou blízkostí ke Kristu. To nejen oživí jejich pastorační působení, ale také dodá „duši“ tkanině komunikace, která tvoří „web“.²³

Ve zprávě ke Světovému dni médií z roku 2012 Papež Benedikt XVI. vyjádřil svůj názor na sociální síť. Zmiňuje zde, že se sociální síť staly hlavním kanálem pro komunikaci mnoha lidí. Hledají zde rady, nápady, informace a také odpovědi na své otázky. Internet se podle něj stále častěji stává fórem otázek a odpovědí, kdy lidé jsou bombardováni odpověďmi na otázky, které nikdy nepoložili, a potřebami, o kterých nikdy nevěděli, že mají. Ve svém projevu vyzdvihuji důležitost ticha, které je vzácnou komoditou.²⁴

Papež František v roce 2015 zřídil Dikasterium pro komunikaci, ta má na starost komunikaci s vnějším světem. Postoj Svatého stolce k sociálním sítím je tedy převážně kladný a snaží se na nich aktivně vystupovat.

Digitální náboženství je prolínáním naší moderní společnosti se současnou náboženskou vírou a praxí. Digitální náboženství není jen o tom, že máme „náboženství“ v digitálních médiích, ale spíše o prolínání všech společenských a kulturních prvků, které si spojujeme s náboženstvím, a také se vším, co si spojujeme s digitální společností. V současné době se vyvinuly dvě teorie, které, jak se zdá, získávají na popularitě v oblasti studia náboženství a digitální kultury. Campbell vytvořila teorii nazvanou „síťové náboženství“.

²³ Tamtéž.

²⁴ Vatican.va: *MESSAGE OF HIS HOLINESS POPE BENEDICT XVI FOR THE 46th WORLD COMMUNICATIONS DAY Silence and Word: Path of Evangelization [online]*. Vatikán: Libreria Editrice Vaticana, 2012 [cit. 2023-03-31]. Dostupné z: https://www.vatican.va/content/benedict-xvi/en/messages/communications/documents/hf_ben-xvi_mes_20120124_46th-world-communications-day.html

1.2.1 Dikasterium pro komunikaci

V roce 2015 vyjádřil papež František potřebu sjednotit a reorganizovat všechny kanceláře a osoby, které se zabývaly komunikací Svatého stolce. Ze začátku pojmenoval složení lidí, kteří se o tuto reformu měli zasloužit, jako „Sekretariát pro komunikaci“ později nazvaný „Dikasterium pro komunikaci“.

Hlavním cílem bylo, aby tento nový sektor dokázal lépe reagovat na potřeby poslání církve, zvláště v dnešní multimedialní době a působení lidí zejména na sociálních sítích.

Výzvou pro dikasterium je tedy sjednotit L'Osservatore Romano²⁵, Vatikánskou tiskárnu, Vatikánské nakladatelství, Vatikánský rozhlas, Tiskovou kancelář Svatého stolce, Papežskou komisi pro sociální komunikaci, Vatikánské televizní centrum, Vatikánskou internetovou službu, Fotografické služby a Sekretariát pro komunikaci.

Dikasterium dohlíží na komunikaci Apoštolského stolce a sjednocuje aktivity Svatého stolce v oblasti komunikace. Jeho působení je zde hlavně proto, aby celý systém sjednoceně reagoval na potřeby evangelizačního poslání církve a aktivně vystupoval na stávajících i nových sociálních sítích a v digitálních médiích.²⁶

1.2.2 Webové stránky Vatican.va

Za vznikem těchto prvních webových stránek věnovaných Svatému stolci stojí americká františkánská sestra Judith Zoebel. Ta byla začátkem 90. let pověřena Janem Pavlem II. převést Vatikán do digitálního věku.

V roce 1991 byla sestra Judith přivedena kardinálem Rosaliem Castillo Larou, aby se „postarala o počítače“. Byla pověřena zavést normy pro standardizaci používání počítačového vybavení ve Vatikánu.

²⁵ „L’Osservatore Romano je deník Svatého stolce založený v roce 1861. Deník pokrývá především aktivity Svatého stolce a dění v církvi a oznamuje papežské dokumenty.“ Dostupné z: Placeandsee.com: *L’Osservatore Romano [online]*. [cit. 2023-03-31]. Dostupné z: <https://placeandsee.com/cs/wiki/l-osservatore-romano>

²⁶ Comunicazione.va: *About us [online]*. Vatikán: Dicasterium for communication, 2020 [cit. 2023-03-31]. Dostupné z: <https://www.comunicazione.va/en/chi-siamo.html> |

První největší rozmach zažívá internet v roce 1994 a s ním také e-mail. Ředitel tiskové kanceláře Svatého stolce Joaquín Navarro-Valls navrhne převést Vatikán do online světa. Nápad byl předložen Janu Pavlu II., ten byl podle s. Zobelein „velkým vizionářem“. Papež souhlasil a zároveň to viděl jako příležitost k evangelizaci. Na Štědrý den roku 1995 byla spuštěna první online stránka oficiálního vatikánského webu Vatican.va.²⁷

Sestra Judith na stránkách pracovala sama jen s pomocí technika, který měl na starosti servery. Jejím úkolem bylo vymýšlet obsah a také navrhnout layout webu. Vymyslela „pergamenové“ pozadí, které vatikánský web používá doposud.

Na webové stránce byla také uvedena papežova e-mailová adresa, aby se na něj mohl kdokoli obrátit a poslat mu zprávu. Během prvních dvou týdnů přišlo 4 000 zpráv. Jelikož nebylo možné reagovat na takový nápor e-mailů. Nejen mailová adresa, kterou nezvládali organizovat, ale ani servery nebyly připravené na takový nápor. Po opětovném spuštění byly stránky již bez e-mailové adresy.²⁸ Tato událost by se tak dala brát jako první pokus o online přiblížení duchovních lidem.

1.2.3 Webové stránky Vatican News

„Vatican News je informační portál Svatého stolce, který spolu s Vatikánským rozhlasem, L’Osservatore Romano a Vatican Media usiluje o „stále lepší reakci na nároky církevního poslání“ v současné kultuře. Tato nová etapa v oblasti komunikací byla zahájena na základě motu proprio papeže Františka z 27. června 2015, jímž byl ustaven Sekretariát pro komunikaci, dnes Dikasterium pro komunikaci.“²⁹

Vatican News reaguje na všechny formální a prostorové změny v komunikaci. Usiluje o „sdílení evangelia milosrdensví všem národům“ ve 40 jazycích, pro různé kultury. Dostává se to k lidem všemi dostupnými kanály a reaguje na nejnovější trendy ve společnosti.³⁰

Webové stránky se ve svém záhlaví dělí na čtyři tematické okruhy. Informují na nich o činnosti papeže, Svatého stolce, místních církví, ale dávají také prostor zprávám ze světa.

²⁷ Aleteia.org: *25 years ago, a Franciscan sister installed internet in the Vatican [online]*. 2021 [cit. 2023-03-31]. Dostupné z: <https://aleteia.org/2021/01/23/25-years-ago-a-franciscan-sister-installed-internet-in-the-vatican/>

²⁸ MÜLLEROVÁ, Veronika a Jaroslav FRANC, 2022. *Papežství v digitální éře: konec imperativu*. Studia Theologica. 24(2), 92. Dostupné z: doi:10.5507/sth.2022.019

²⁹ Vaticannews.va: *O nás [online]*. [cit. 2023-03-31]. Dostupné z: <https://www.vaticannews.va/cs/o-nas.html>

³⁰ Tamtéž.

1.2.4 Vatican News na sociálních sítích

Kromě webových stránek můžeme profil Vatican News nalézt také na sociálních sítích. Svůj profil mají stránky na Facebooku, Instagramu i Twitteru.

Facebookový profil Vatican News na své zdi sdílí články ze svého webu, fotky papeže z různých akcí, kterých se zúčastnil. Sdílí se zde také příspěvky k důležitým mezinárodním dnům a také evangelia pro daný den. Facebooková stránka byla vytvořena dne 18. září 2012 a ke dni 3. 3. 2022 stránku sleduje 5 304 128 lidí z toho 4 693 615 dalo stránce „To se mi líbí“.³¹

Na Instagramu sleduje profil Vatican News ke dni 3. 3. 2022 přes 694 tisíc sledujících. Samotný profil obsahuje ke stejnemu datu 1 230 příspěvků. Příspěvky na Instagramu jsou podobné těm na facebookovém profilu. Objevuje se zde ale mnohem více reelsů a videí, které nyní oslovují nejvíce lidí.

Mezi profily, které stránka sleduje najdeme například papeže Františka nebo kardinála Jeana-Claude Hollericha. Ze stránek zde nalezneme například iamcaritas, což je oficiální stránka Charity.³²

Twitter Vatican News sleduje přes 417 300 lidí. Samotný profil vznikl v březnu roku 2010. Příspěvky na profilu jsou podobné a některé stejně jako na výše zmíněných sociálních sítích. Na samotné stránce je přes 29 400 tweetů.³³

1.3 Stav Římskokatolické církevní komunikace na internetu v České republice a na Slovensku

Je důležité se podívat nejen na vatikánské aktivity na internetu, ale přiblížit i stav internetových aktivit české římskokatolické církve, proto jsem si vybrala tři české webové stránky a jednu slovenskou, a to zejména kvůli volbě mých respondentek pro praktickou část. Sestra boromejka Angelika Pintířová pochází z České republiky a salesiánská sestra Lamiya Jalilová pochází z Ázerbájdžánu, ale už 12. rokem bydlí na Slovensku.

³¹ In: Facebook: *Vatican news* [online]. Vatikán, 2012 [cit. 2023-03-31]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/vaticannews/>

³² In: Instagram: *Vatican News* [online]. Vatikán [cit. 2023-03-31]. Dostupné z: <https://www.instagram.com/vaticannews/?hl=cs>

³³ In: Twitter: *Vatican News* [online]. Vatikán [cit. 2023-03-31]. Dostupné z: <https://twitter.com/VaticanNews>

Z českých webů jsem si vybrala Církev.cz, Řehole.cz, Víra.cz a to proto, že správu webu Víra.cz má na starosti Arcibiskupství pražské, stránka Církev.cz je oficiální webovou stránkou České biskupské konference a stránka Řehole.cz je oficiálním webem Konference mužských a ženských řeholí.

Ze slovenských webů jsem si vybrala Tlačovú kanceláriu Konferencie biskupov Slovenska. Na rozdíl od České republiky je webových stránek týkajících se víry na slovenském internetu méně.

U výše zmíněných organizací se zaměřím na jejich webové stránky, Facebook, Instagram a také Twitter. Bude mě zajímat kolik lidí sleduje sociální sítě webů a co převážně se na jejich stránkách sdílí.

1.3.1 Víra.cz

Web má na starosti Arcibiskupství pražské – Pastorační středisko³⁴ a kromě redakce na webu spolupracuje i řada dobrovolníků. Jedna z prvních webových stránek Víra.cz se spustila 1. 6. 1998. Na web se začaly přidávat články s tématem víry a během několika měsíců se stal nejnavštěvovanějším náboženským webem v České republice. Stránky Víra.cz informují o víře celou širokou veřejnost a posláním těchto stránek je nabízet různé pohledy na křesťanský život a víru. Na webu nalezneme články, biblické citáty na každý den, téma týdne, glosář, knihovnu, nedělní liturgie nebo například otázky a odpovědi.³⁵

Facebookový profil Víra.cz byl založen 29. 3. 2010. Ke dni 16. 3. 2023 má profil přes 10 tisíc sledujících a také „To se mi líbí“. Najdeme na něm převážně příspěvky, které jsou i na webu, různá zamyšlení. Jejich sledující jsou aktivní a příspěvky komentují a debatují pod nimi.³⁶

Na Instagramu má profil Víra.cz na rozdíl od facebookového profilu menší počet sledujících a to 194 lidí ke dni 16. 3. 2021. Příspěvky jsou stejné jako na Facebooku.³⁷

³⁴ „Pastorační středisko zřídilo Arcibiskupství pražské, aby usnadnilo zpřístupnění křesťanství věřícím i nevěřícím lidem. „Zajišťuje materiály, zajišťuje setkání pro další vzdělávání kněží, jáhnů a těch, kdo konají různé služby v církvi. V neposlední řadě také pečuje o pastoraci a misii na internetu. Vytváří a spravuje internetové stránky, facebookové profily a on-line linku víry.“ Arcibiskupství pražské: *Pastorační středisko [online]*. Praha [cit. 2023-03-23]. Dostupné z: <https://apha.cz/duchovni-sluzby/pastoracni-stredisko/>

³⁵ Víra.cz [online]. 1998 [cit. 2023-03-16]. Dostupné z: <https://www.vira.cz/o-webu/info-o-viracz>

³⁶ In: Facebook: Víra.cz [online]. 2010 [cit. 2023-03-31]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/vira.cz>

³⁷ In: Instagram: Víra.cz [online]. [cit. 2023-03-31]. Dostupné z: <https://www.instagram.com/vira.cz/>

K Twitteru se Víra.cz připojila v září roku 2013 a sleduje ji přes 1 376 lidí ke dni 16. 3. 2023. Na profilu nejsou příliš aktivní.³⁸

1.3.2 Církev.cz

Oficiální webovou stránkou České biskupské konference je Církev.cz. Tu kromě webových stránek nalezneme také na Facebooku, Instagramu a Twitteru.

Dlouhodobým cílem webových stránek Církev.cz je přinášet svým uživatelům hodnotný a zajímavý obsah ze života a dění v katolické církvi. Na jednom místě nabízejí aktuální zpravodajství z domova i ze světa, přístup ke katolickým médiím a křesťanskou literaturu. Zprávy čerpají z České biskupské konference, diecézí, agentury Vatican news, ČTK a Catholic News Agency. Na stránkách nalezneme také proklik na Českou biskupskou konferenci, Katolický týdeník a Karmelitánské nakladatelství.

Stránky jsou rozděleny na Hlavní zprávy, Vatikán a zahraničí, Domácí, Rozhovory, O knihách, Videa a podcasty. Na stránkách informují o akcích, které už proběhly a také zde najdeme pozvánky na akce budoucí.³⁹

Facebookový profil Církev.cz byl založen 2. června 2011. Autorem i administrátorem stránky je Tiskové středisko České biskupské konference. Na profilu najdeme články z webu Církev.cz, zamýšlení na den nebo například pozvánky na různé akce. Facebooková stránka má k 14. 3. 2022 8 176 „To se mi líbí“ a sleduje ji 9 257 lidí.⁴⁰

Profil Církev.cz na Instagramu ke dni 14. 3. 2022 sleduje 1962 lidí. Mezi příspěvky jsou zamýšlení na den, aktuální zprávy a krátké příběhy o světcích. Stránka využívá také reels, ale na rozdíl od stránek Vatican News je jejich kvalita nízká a nepropracovaná. Reakce lidí pod příspěvky je nízká.⁴¹

³⁸ In: Twitter: Víra.cz [online]. 2013 [cit. 2023-03-16]. Dostupné z: <https://twitter.com/wwwViraCz>

³⁹ Církev.cz: *O portálu* [online]. Praha: Česká biskupská konference [cit. 2023-03-14]. Dostupné z: <https://www.cirkev.cz/o-cirkev-cz-zpravy>

⁴⁰ In: Facebook: Církev.cz [online]. Praha: Česká biskupská konference [cit. 2023-03-14]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/Cirkev.cz>

⁴¹ In: Instagram: Církev.cz [online]. Praha: Česká biskupská konference [cit. 2023-03-14]. Dostupné z: <https://www.instagram.com/cirkev.cz/>

Kromě Facebooku a Instagramu vystupuje Církev.cz také na Twitteru, a to od února roku 2019. Ke dni 14. 3. 2022 ji sleduje 2 290 sledujících. Na svém profilu sdílí zprávy ze svého webu, ale najdeme zde také přesdílené příspěvky ze zahraničních katolických profilů nebo například z Charity České republiky.⁴²

1.3.3 Řehole.cz

Oficiálním webem Konference mužských a ženských řeholí je web Řehole.cz. Na něm najdeme informace o mužských a ženských rádech v České republice, aktuality a pozvánky na akce. Na stránkách je popis činnosti jednotlivých rádů. Hlavní menu je rozděleno na Nás život, Naše činnosti a Naše společenství. Na stránkách se nachází spousta fotografií a taky videí, zároveň jsou zde rovnou odkazy na weby konkrétních rádů.⁴³

Řehole.cz má svůj účet na Facebooku od 8. 2. 2018. Ke dni 16. 3. 2023 stránce dalo 735 lidí „To se mi líbí“ a 806 lidí ji sleduje. Příspěvky jsou hlavně přesdílené články z webu Řehole.cz, fotografie a pozvánky na akce. Facebookový profil není aktivní, příspěvky se na něm objevují jednou za měsíc.⁴⁴

Instagram Řehole.cz a ke dni 16. 3. 2023 ji sleduje 182 lidí a na profil příspěvky přidávají nepravidelně a ne často.⁴⁵ Twitterový profil stránka nemá.

1.3.4 Tlačová kancelária Konferencie biskupov

Web Tlačová kancelária je součástí sekretariátu kanceláře Konference biskupů a plní úlohu jejich tiskového oddělení. Monitoruje denní tisk, rádio a televizi. Má na starosti zpravodajský servis ze života církve doma i ve světě, organizuje tiskové konference po zasedáních Konference biskupů a při dalších příležitostech. Web je zdrojem informací pro slovenské i zahraniční biskupy, kněze, řeholníky i veřejnost.

Na stránkách nalezneme zprávy z dění církve na Slovensku i ze zahraničí, fotky, videa a také samostatný oddíl pro novináře. Je zde program biskupů a pozvánky na akce.⁴⁶

Na Facebooku je Tlačová kancelária Konferencie biskupov od 30. 10. 2015 a ke dni 16.

⁴² In: Twitter: *Církev.cz [online]*. Praha: Česká biskupská konference [cit. 2023-03-14]. Dostupné z: <https://twitter.com/CirkevCz>

⁴³ *Řehole.cz [online]*. [cit. 2023-03-31]. Dostupné z: <https://www.rehole.cz/>

⁴⁴ In: Facebook: *Řehole.cz [online]*. [cit. 2023-03-16]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/reholecz>

⁴⁵ In: Instagram: *Řehole.cz [online]*. [cit. 2023-03-16]. Dostupné z: <https://www.instagram.com/rehole.cz/>

⁴⁶ *Tlačová kancelária konferencie Biskupov [online]*. 1997 [cit. 2023-03-16]. Dostupné z: <https://www.tkkbs.sk/>

3. 2023 ji sleduje přes 14 000 lidí a má přes 11 000 „To se mi líbí“. Na profilu sdílí převážně odkazy na web Tlačové kancelárie Konferencie biskupov, zamyšlení a pozvánky na akce. Komunita lidí kolem tohoto profilu je velice aktivní, příspěvky lajkují a také komentují.⁴⁷

Na Instagramu má Tlačová kancelária Konferencie biskupov ke dni 16. 3. 2023 2 050 sledujících a příspěvky jsou podobné jako na facebookovém profilu. Často se zde objevují zamyšlení papeže Františka.⁴⁸

Na Twitteru je Tlačová kancelária Konferencie biskupov od srpna roku 2009 a ke dni 16. 3. 2023 ji sleduje 924 lidí.⁴⁹

2 Řeholnice

V České republice bylo k datu 1. 1. 2019 aktivních 59 řeholních institutů tvořících 135 komunit. V těchto komunitách žije 1008 řeholnic. V dalších 10 komunitách žije 97 řeholnic v čistě kontemplativním společenství.⁵⁰

Řády se podle druhu dělí na mníšské, řeholní kanovníky, řády žebravé, řeholní kleriky a rytířské řády. Dále se rozlišují řády kontemplativní a apoštolaři, a to podle druhu apoštolařů.

Kontemplativní řády žijí v uzavřených klášterech a věnují se modlitbě a rozjímání. Jejich příjmy jsou převážně z prodeje výrobků například křestních roušek, kněžských štol, kališního prádla nebo svíček. Příjmy mají i z důchodů starších sester.

Apoštolaři řády se věnují apoštolařům ve světě. Sestry pracují v civilním prostředí. Jejich práce je převážně činnost na školách a univerzitách, práce ve zdravotnictví, v sociální službě či charitě.⁵¹

⁴⁷ In: Facebook: *Tlačová kancelária konferencie Biskupov [online]*. 1997 [cit. 2023-03-16]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/tkkbs>

⁴⁸ In: Instagram: *Tlačová kancelária konferencie Biskupov [online]*. 1997 [cit. 2023-03-16]. Dostupné z: <https://www.instagram.com/tkkbs/>

⁴⁹ In: Twitter: *Tlačová kancelária konferencie Biskupov [online]*. 1997 [cit. 2023-03-16]. Dostupné z: <https://twitter.com/tkkbs>

⁵⁰ *Řehole.cz: Naše společenství - ženské řehole. [online]*. [cit. 2023-03-16]. Dostupné z: <https://www.rehole.cz/cs/nase-spolecenstvi?f.2=3#scroll-down>

⁵¹ Tamtéž.

2.1 Ženské řeholní společenství na sociálních sítích v České republice

Na webu Řehole.cz můžeme najít výpis přehledu řeholních společenství. Je tam zobrazeno 41 společenství.⁵² Po prozkoumání sociálních sítí jsem zjistila, že 12 společenství má svoji stránku na sociální síti.

Kongregace Milosrdných sester sv. Karla Boromejského má svou stránku na Facebooku.⁵³ Jsou zde aktivní, přidávají příspěvky ze své Nemocnice Milosrdných sester sv. Karla Boromejského v Praze, pozvánky na události a svátosti dne. Na Facebooku působí od 14. 4. 2012. Instagramovou stránku kongregace nemá. Ke dni 17. 3. 2023 má kongregace na svém profilu přes 1,9 tisíc sledujících a 1,7 tisíc „To se mi líbí“.

Školské sestry sv. Františka Česká provincie mají facebookovou⁵⁴ i instagramovou⁵⁵ stránku. Na své facebookové stránce sdílí pozvánky na události, sdílejí reporty z akcí minulých a také jejich video seriál Laudato Si. Na Facebooku působí od 8. 10. 2017. Na Instagramu jsou sestry o něco méně aktivní. Příspěvky sdílejí jednou za dva měsíce. Ke dni 17. 3. 2023 je na Facebooku sleduje přes 1,3 tisíc lidí a na profilu mají přes 1,2 tisíc „To se mi líbí“ na Instagramu to je 531 sledujících.

Františkánky Marie Immaculaty ze sociálních sítí používají pouze Instagram⁵⁶. Přidávají na něj fotografie z akcí, kterých se účastnily, sdílejí pozvánky na události a střípky z jejich každodenního života. Ke dni 17. 3. 2023 je na Instagramu sleduje 377 lidí.

Kongregace sester sv. Hedviky má stránku pouze na Facebooku⁵⁷. Na profilu stránky najdeme programy na jednotlivé dny, pozvánky na nadcházející akce a také shrnutí a fotografie z událostí minulých. Stránka byla vytvořena 7. 11. 2021 a ke dni 17. 3. 2023 ji sleduje 29 lidí a má 25 „To se mi líbí“.

⁵² Tamtéž.

⁵³ In: Facebook: *Kongregace Milosrdných sester sv. Karla Boromejského*. [online]. Praha, 2012 [cit. 2023-03-17]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/boromejky>

⁵⁴ In: Facebook: *Františkánky - Školské sestry svatého Františka* [online]. Praha, 2017 [cit. 2023-03-17]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/skolskesestry>

⁵⁵ In: Instagram: *Františkánky - Školské sestry svatého Františka* [online]. Praha [cit. 2023-03-17]. Dostupné z: https://www.instagram.com/skolske_sestry_sv_frantiska/

⁵⁶ In: Instagram: *Františkánky Marie Immaculaty* [online]. Praha [cit. 2023-03-17]. Dostupné z: https://www.instagram.com/frantiskankymarie_immaculaty/

⁵⁷ In: Facebook: *Kongregace sester sv. Hedviky* [online]. Břežany [cit. 2023-03-17]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/hedvicky>

Kongregace Milosrdných sester sv. Vincence de Paul⁵⁸ má facebookovou stránku jejich nemocnice. Informují na ní o změnách v nemocnici, událostech, které proběhly a také na ní děkují svým sponzorům. Stránka byla vytvořena 27. 11. 2020 ke dni 17. 3. 2023 má stránka 188 „To se mi líbí“ a 205 sledujících. Na Instagramu profil nemají.

Milosrdné sestry svatého Kříže⁵⁹ ke dni 17. 3. 2023 sleduje na Facebookové stránce 714 lidí a 646 dalo „To se mi líbí“. Na stránce nalezneme modlitby, zamýšlení a pozvánky na události. Stránka byla vytvořena 7. 7. 2020. Na instagramovém profilu⁶⁰ sestry sleduje ke dni 17. 3. 2023 141 lidí a příspěvky jsou podobné jako na facebookové stránce.

Dcery Božské lásky⁶¹ mají svou stránku pouze na Instagramu. Sdílejí zde fotografie ze svého řeholního života, pozvánky na události a zamýšlení. Jejich stránku ke dni 17. 3. 2023 sleduje 107 lidí a sestry jsou na ní aktivní.

Dcery sv. Pavla – Paulínky mají stránku na Facebooku i Instagramu. Posláním těchto sester je hlásat evangelium prostřednictvím sdělovacích prostředků⁶². Jejich stránka na Facebooku⁶³ je pojmenována Nakladatelství a knihkupectví PAULÍNKY. Na stránce najdeme zejména příspěvky s nabídkou zboží, knížek a podobně. Stránka byla založena 14. 6. 2010 a ke dni 17. 3. 2023 ji sleduje 2,7 tisíc lidí a má přes 2,5 tisíc „To se mi líbí“. Na jejich instagramovém profilu⁶⁴ jsou sestry velice aktivní. Nabízejí zde své knihy a zboží, zároveň zde sdílí zamýšlení a krátké útržky z knih. Na Instagramu je ke dni 17. 3. 2023 sleduje 684 lidí. Česká kongregace sester dominikánek má také stránky na Facebooku i Instagramu.

⁵⁸ In: Facebook: *Nemocnice Milosrdných sester sv. Vincence de Paul [online]*. Kroměříž, 2020 [cit. 2023-03-17]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/nemocnice.milosrdnych.sester.sv.vincence.de.paul>

⁵⁹ In: Facebook: *Milosrdné sestry svatého Kříže [online]*. Kroměříž, 2020 [cit. 2023-03-17]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/Milosrdn%C3%A9-sestry-svat%C3%A9ho-K%C5%99%C3%AD%C5%BE-Ee-101605384962629>

⁶⁰ In: Instagram: *Milosrdné sestry sv. Kříže [online]*. [cit. 2023-03-24]. Dostupné z: <https://www.instagram.com/milosrdnesestrysvkrize/>

⁶¹ In: Instagram: *Dcery Božské lásky [online]*. Opava [cit. 2023-03-17]. Dostupné z: https://www.instagram.com/dcery_bozske_lasky/

⁶² Paulínky: *Paulínky – obchodnice, nebo řeholnice? [online]*. Praha, 2022 [cit. 2023-03-17]. Dostupné z: <https://www.paulinky.cz/o-nas-reholnicich/paulinky-obchodnice-nebo-reholnice/>

⁶³ In: Facebook: *Nakladatelství a knihkupectví PAULÍNKY [online]*. Praha, 2010 [cit. 2023-03-17]. Dostupné z: https://www.facebook.com/PaulinkyPraha/about_profile_transparency

⁶⁴ In: Instagram: *Paulínky Praha [online]*. Praha [cit. 2023-03-17]. Dostupné z: <https://www.instagram.com/paulinkypraha/>

Sestry dominikánky na facebookové stránce⁶⁵ sdílí fotografie ze svého řeholního života a pozvánky na nadcházející události. Na stránce jsou sestry aktivní a přidávají i několik příspěvků za měsíc. Stránky byly založeny 23. 2. 2014 a ke dni 17. 3. 2023 je sleduje přes 1,9 tisíc lidí a má 1,8 tisíc „To se mi líbí“. Na Instagramu⁶⁶ sester dominikánek jsou příspěvky podobné jako na Facebooku, fotografie z jejich života, zamýšlení a pozvánky na události. Stránku sleduje 229 lidí.

Misijní Kongregace Služebnic Ducha Svatého má své stránky pouze na Facebooku⁶⁷. Sdílejí zde rozpisy modliteb, pozvánky na události, fotografie ze svého řeholního života. Stránka byla založena 5. 7. 2018 a ke dni 17. 3. 2023 ji sleduje 174 lidí a má 166 „To se mi líbí“.

Kongregace sester sv. Cyrila a Metoděje sdílí svůj řeholní život pouze na Facebooku⁶⁸. Přidávají příspěvky týkající se jejich řeholního života, fotky a pozvánky na nadcházející události. Stránky fungují od 17. 11. 2020 a ke dni 17. 3. 2023 je sleduje 106 lidí a mají 96 „To se mi líbí“.

Klášter mnišek Kazatelského rádu Praha – Lysolaje sdílí se svými sledujícími na Facebooku⁶⁹ převážně zamýšlení, fotografie ze svého řeholního života a pozvánky na mše. Stránka byla založena 17. 12. 2021 a ke dni 17. 3. 2023 ji sleduje 223 lidí a má 181 „To se mi líbí“. Instagramový profil sestry nemají.

Výše vybrané kongregace jsem zvolila proto, že uvedené ženské rády mají sociální síťe, ať už Facebook, Twitter nebo Instagram, ostatní rády na sociálních sítích zatím nejsou. Zaměřila jsem se jen na Českou republiku. Kongregace Milosrdných sester sv. Karla Boromejského v rámci svých sociálních sítí propagují svojí nemocnici a přes sociální síť do ní hledají například nové zaměstnance. Dcery sv. Pavla – Paulínky prostřednictvím sociálních sítí propagují svoje nakladatelství a knihkupectví. Kongregace Milosrdných sester sv. Vincence de

⁶⁵ In: Facebook: *Dominikánky* [online]. Brno, 2014 [cit. 2023-03-17]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/dominikanky>

⁶⁶ In: Instagram: *Dominikánky* [online]. Brno [cit. 2023-03-17]. Dostupné z: <https://www.instagram.com/dominikankyn/>

⁶⁷ In: Facebook: *Misijní sestry Služebnice Ducha Svatého - SSPS, Česká republika* [online]. Přerov, 2018 [cit. 2023-03-17]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/ssps.cz>

⁶⁸ In: Facebook: *Kongregace sester sv. Cyrila a Metoděje* [online]. Velehrad, 2020 [cit. 2023-03-17]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/SestryCyrilky>

⁶⁹ In: Facebook: *Klášter mnišek Kazatelského rádu Praha - Lysolaje* [online]. Praha, 2021 [cit. 2023-03-17]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/profile.php?id=100076801024406>

Paul propagují přes sociální sítě jejich nemocnici. Příspěvky na stránce se tedy převážně týkají provozu nemocnice. Františkánky Marie Immaculaty mají na svém profilu proklik na instagramový profil jejich kavárny, kde propagují také svůj penzion.

Školské sestry sv. Františka Česká provincie, Kongregace sester sv. Hedviky, Milosrdné sestry svatého Kříže, Dcery Božské lásky, Česká kongregace sester dominikánek, Misijní Kongregace Služebnic Ducha Svatého, Kongregace sester sv. Cyrila a Metoděje a Klášter mnichů Kazatelského řádu Praha používají své stránky na sociálních sítích převážně k prezentaci svého řeholního života.

2.1.1 Osobní profily řeholních sester

Níže vybrané sestry jsem si pro svou bakalářskou práci vybrala proto, že jsem je znala ještě před psaním této práce. Na sestru Lamiyu jsem narazila na sociálních sítích díky jejím videím a vtipným příspěvkům, které dobře cílí na mladší generaci.

Sestru Angeliku znám převážně z rozhovorů v televizi a také z pořadu Českého rozhlasu Jak to vidí, kde sestra jednou za 14 dní v neděli moderuje.

Srovnání těchto dvou je zajímavé, protože každá cílí na jinou věkovou kategorii. Na příspěvcích a videích sestry Lamiyi vidíme zacílení spíše na mladší generaci, u příspěvků a článků sestry Angeliky je to zacílení na generaci starší.

Kromě těchto dvou vybraných sester jsem po prozkoumání sociálních sítí narazila také na sestru paulínu Andreu Hýblovou⁷⁰, která je aktivní na Facebooku, kde ji ke dni 24. 3. 2023 sleduje 829 sledujících a má přes 4,8 tisíc přátel. Na svém profilu sdílí převážně příspěvky ze svého řeholního života a pak také novinky z nakladatelství Paulínky.

Za jednu z výraznějších sester na sociálních sítích řadím také sestru františkánku Marie Immaculaty Editu Vahalíkovou⁷¹, která natáčí podcasty „Na okraji“ a je aktivní zejména na Instagramu, kde sdílí svůj řeholní život. Sestru Editu sleduje ke dni 24. 3. 2023 na Instagramovém účtu 1007 sledujících.

Kromě sestry Angeliky, Lamiyi, Andrey a Edity jsem nenarazila na žádnou další aktivní sestru na sociálních sítích.

⁷⁰In: Facebook: Andrea Hýblová [online]. [cit. 2023-03-24]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/AndreaHyblova>

⁷¹In: Instagram: Sestra Edita [online]. [cit. 2023-03-24]. Dostupné z: https://www.instagram.com/sestra_edita/

2.1.2 Sestra Angelika

Sestra Angelika se narodila 17. května 1963. Do Kongregace Milosrdných sester svatého Karla Boromejského vstoupila 25. září roku 1977, v kandidatuře žila v tajné řeholní komunitě v Praze. Věčné sliby složila 21. března 1983. Vystudovala střední zdravotnickou školu a pak obor pedagogika – ošetřovatelství na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy.

Byla jednou ze sester boromejek, které doprovázely před smrtí Václava Havla. Kromě Univerzity Karlovy v roce 2011 promovala na DAMU. Od roku 2007 pracuje ve výchovném ústavu Klíčov. Jednou za 14 dní moderuje pořad Jak to vidí na Českém rozhlasu a od roku 2012 je diecézní ředitelkou pro Papežské misijní díla.⁷²

„Tak zhruba probíhal rozhovor, když nás šéfredaktor Portálu Martin Bedřich oslovil, zda bychom nechtěli udělat knižní rozhovor s boromejkou Angelikou Pintířovou, kterou většina národa zná jako jednu ze sester, jež se staraly o umírajícího prezidenta Václava Havla. Ti poněkud informovanější ji pak znají z čilé komunikace na sociálních sítích, z rozhlasových pořadů, které moderuje, nebo z docela netradičních fotek: sestra na koloběžce, sestra na motorce, sestra s půllitrem piva, sestra se sportovní puškou, sestra s klaunským kloboukem, zkrátka sestra v nejrůznější akci. Ostatně jejím oblíbeným filmem je Sestra v akci.“

Výše uvedený úryvek je z knihy Pintířová Angelika-Padá mi to z nebe⁷³. Autoři knihy Jan Paulus a Tomáš Kutil v úvodu knihy rozebírají odkud by mohli čtenáři knihy sestru Angeliku znát. Kniha Pintířová Angelika-Padá mi to z nebe je interview se sestrou Angelikou, kde se autoři dotýkají všemožných témat z jejího života.

Její profil najdeme pouze na Facebooku.⁷⁴ Ke dni 24. 3. 2023 ji sleduje 5 275 sledujících. Na svém profilu sdílí převážně pozvánky na nadcházející události, odkazy na zajímavé články, fotografie ze svého řeholního života. V komentářích s lidmi ráda diskutuje.

2.1.3 Sestra Lamiya

Sestra Lamiya pochází z hlavního města Ázerbájdžánu Baku. Narodila se roku 1992 a salesiánskou sestrou je od roku 2017. Pro Salesiány se rozhodla zejména proto, že v její rodné zemi byli na misi ale samotné řádové sestry u nich nepůsobí. Studovala sociální pedagogiku

⁷² Pamět národa: Mgr. MgA. Ivana Angelika Pintířová [online]. [cit. 2023-03-24]. Dostupné z: <https://www.pametnaroda.cz/cs/pintirova-ivana-angelika-20210610-0>

⁷³ PAULAS, Jan a Tomáš. Pintířová Angelika - Padá mi to z nebe. Portál, 2017. ISBN 978-80-262-1277-5. str.5-6

⁷⁴ In: Facebook: Angelika Ivana Pintířová [online]. [cit. 2023-03-24]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/ivana.pintirova>

a vychovatelství na Pedagogické fakultě v Trnavě. V současné době žije v Dubnici nad Váhom a pracuje jako vychovatelka na základní škole.

Nejvíce aktivní je na Instagramu⁷⁵ a také natáčí videa na YouTube a TikTok. Facebookový profil používá zejména pro své přátelé. Na Instagramu ji ke dni 24. 3. 2023 sleduje 7 517 lidí a na jejím profilu najdeme 161 příspěvků. Jsou to především vtipná videa z jejího řeholního života a fotky.

V rozhovoru pro lp-life.cz⁷⁶ se jí Kristina Valachyová ptala, co na její profil a působení na sítích říká samotná Matka představená:

„Matka představená mě podporuje. Možná si někdo myslí, že dělám něco rebelantského nebo zakázaného, ale tak to není. Jsem rádová sestra, vždy žádám o povolení, třeba jestli můžu udělat rozhovor, například i před tímto rozhovorem s vámi jsem se ptala, jestli můžu. Pokud někdy přijde odpověď, že ne, tak to respektuji. Většinou mě ale podporuje. Je super, že při mně stojí a mohu s ní komunikovat a radit se s ní. Stejně tak za mnou stojí i moje sestry.“

3 Analytická část

Ze serveru Anopress jsem pomocí klíčových slov *papež AND cor orans* vyhledala články z roku 2018, které pojednávaly o situaci, kdy Papež František rozšířil dokument Cor Orans z roku 2016 a sekci přímo věnovanou sociálním sítím. Vyhledávala jsem články, které vycházely od 10. 5. 2018 do 30. 5. 2018 a to ze všech možných zdrojů. Anopress nalezl 14 článků. Vybrala jsem tři články, a to z webu Aktuálně.cz, Deník.cz a Týden.cz a to proto, že ve vybraných článcích dávají autoři do souvislosti dokument Cor Orans a vyjádření karmelitské sestry Patricie, která zveřejnila na svém Facebookovém profilu příspěvek, kde se zastala oběti znásilnění v Pamploně v roce 2016.

V roce 2018 Papež František vydal v rámci Kongregace pro instituty zasvěceného života a společnosti Apoštolského života dokument „Cor Orans“⁷⁷, který obsahuje Implementing instruction of the Apostolic Constitution „Vultum dei Quaerere“⁷⁸. V kapitole 3. s názvem „Odloučení od světa“ v odrážce 2. s názvem „Prostředky komunikace“ v bodě 168., 169., 170., 171., Papež František píše⁷⁹:

168. Právní předpisy týkající se prostředků společenské komunikace v celé rozmanitosti, v jaké jsou dnes prezentovány, mají za cíl chránit rozjímání a mlčení: je totiž možné připravit se o kontemplativní mlčení, když je klášter plný hluku, zpráv a slov. Rekolekce a ticho mají pro kontemplativní život velký význam jako „nezbytný prostor pro naslouchání a rozjímání o jeho slově a předpoklad onoho pohledu víry, který nám umožňuje přijímat Boží přítomnost v našem vlastním životě a v životě sester [...] a v událostech dnešního světa“

169. Tyto prostředky je proto třeba používat střízlivě a uvážlivě, a to nejen co se týče obsahu, ale také množství informací a druhu komunikace, aby sloužily formaci ke kontemplativnímu životu a nezbytné komunikaci a nestaly se příležitostí k plýtvání časem nebo útěku od nároků bratrského života ve společenství, ani aby se neukázaly škodlivé pro vaše povolání nebo se nestaly překážkou vašeho života zcela zasvěceného kontemplaci“.

170. Používání komunikačních prostředků z důvodu informovanosti, formace nebo práce může být v klášteře povoleno s obezřetným rozlišováním pro obecný užitek podle ustanovení konventní kapituly obsažených v plánu života komunity.

171. Mnišky si opatřují potřebné informace o církvi a světě, nikoliv však množstvím zpráv, nýbrž s vědomím, jak to podstatné uchopit v Božím světle, aby to přivedly k modlitbě v souladu s Kristovým srdcem.

⁷⁷ Jedná se o rozšíření dokumentu Cor Orans z roku 2016.

⁷⁸ Prováděcí instrukce Apoštolské konstituce „Vultum dei Quaerere“ o Kontemplativním životě žen.

⁷⁹ Vatican.va: CONGREGATION FOR INSTITUTES OF CONSECRATED LIFE AND SOCIETIES OF APOSTOLIC LIFE “COR ORANS” IMPLEMENTING INSTRUCTION OF THE APOSTOLIC CONSTITUTION “VULTUM DEI QUAERERE” ON WOMEN’S CONTEMPLATIVE LIFE [online]. Vatikán: Libreria Editrice Vaticana, 2018 [cit. 2023-04-18]. Dostupné z: https://www.vatican.va/roman_curia/congregations/ccsclife/documents/rc_con_ccsclife_doc_20180401_cor-orans_en.html#II._The_Means_of_Communication

Pro kontext přikládám také příspěvek na Facebookové stránce španělské karmelitky Patricie, ke kterému vybrané tři články budou odkazovat. Sestra se rozhodla na svém profilu vyjádřit ke znásilnění ke kterému došlo v Pamploně v roce 2016.

 Patricia Carmelitas Hondarribia Noya
26. dubna 2018 ·

Nosotras vivimos en clausura, llevamos un hábito casi hasta los tobillos, no salimos de noche (más que a Urgencias), no vamos a fiestas, no ingerimos alcohol y hemos hecho voto de castidad. Es una opción que no nos hace mejores ni peores que nadie, aunque paradójicamente nos haga más libres y felices que a muchxs. Y porque es una opción LIBRE, defenderemos con todos los medios a nuestro alcance (este es uno) el derecho de todas las mujeres a hacer LIBREMENTE lo contrario sin que sean juzgadas, violadas, amedrentadas, asesinadas o humilladas por ello.
HERMANA, YO SÍ TE CREO

Zobrazit překlad

  13 tis. 1,6 tis. komentářů 15 tis. sdílení

Překlad:

Žijeme v klášteře, nosíme hábit téměř po kotníky, nevycházíme v noci ven (kromě pohotovosti), nechodíme na večírky, nepijeme alkohol a složili jsme slib čistoty. Je to volba, která nás nedělá lepšími ani horšími než kohokoli jiného, i když nás paradoxně činí svobodnějšími a šťastnějšími než mnohé jiné. A protože jde o SVOBODNOU volbu, budeme všemi dostupnými prostředky (toto je jeden z nich) bránit právo všech žen na SVOBODNÝ opak, aniž by je za to někdo odsuzoval, znásilňoval, zastrašoval, zabíjel nebo ponižoval.

SESTRO, VĚŘÍM TI

Po zveřejnění dokumentu Cor Orans se na internetu objevilo několik článků, ve kterých se píše o vyjádření papeže Františka k tématu sociálních sítí. Jak se o tom psalo? A co se řešilo nejvíce? Jakým způsobem dávala média do souvislosti dokument Cor Orans a příspěvek na Facebooku španělské karmelitky? A mělo to souvislost?

3.1 Aktuálně.cz

Na webu Aktuálně.cz vyšel 19. 5. 2018 článek s názvem *Papež varoval jeptišky před sociálními sítěmi. Používejte je rozvážně, radí Vatikán*⁸⁰. V perexu článku web cituje papeže Františka, kde píše: *Budte obezřetné a používejte sociální sítě střízlivě*. V další větě pak článek

⁸⁰ Aktuálně.cz: Papež varoval jeptišky před sociálními sítěmi. Používejte je rozvážně, radí Vatikán [online]. 19. 5. 2018 [cit. 2023-04-18]. Dostupné z: <https://magazin.aktualne.cz/kuriozity/papez-varoval-jeptiskы-pred-socialnimi-sitemi-mely-by-je-pod/r~8707ef1259e011e89509ac1f6b220ee8/>

tvrdí, že papež upozorňuje jeptišky na obsah a množství informací na Facebooku a Twitteru, což v dokumentu Cor Orans není takhle přesně definováno. V dalším obsahu článku se píše o vyjádření kanceláře Papeže o nových instrukcích, aby jeptišky užívaly sociální sítě zdrženlivě a neztrácely s nimi příliš mnoho času. Znovu se setkáváme s narážkou na Facebook a Twitter, o kterém se v dokumentu papež nezmiňuje. V článku se píše, že by výše zmíněné sociální sítě měly sloužit řeholnickému životu a nezbytné komunikaci nikoliv být prostředkem pro mrhání času. V textu na webu Aktuálně.cz je uveden příklad jeptišek ze severu Španělska, které se zastaly oběti hromadného znásilnění v Pamploně z roku 2016. V textu je uvedeno, že na jejich oficiální Facebookovou stránku karmelitek z Hondarribia napsaly, že ony žijí v celibátu, nepijí alkohol, nechodí na páry a nosí hábity až po kotníky, ale je to jejich volba. A podle nich je volba každé ženy dělat opak. Podle článku však nejnovější instrukce nesouvisí s tímto příspěvkem, na ten dle webu reagovalo více než 16 tisíc lidí.

Aktuálně.cz tedy přibližuje Papežův výrok, avšak nepravdivě zmiňuje dvě sociální sítě, které v dokumentu papež nejmenoval a také výrok na Facebooku připisují celému rádu karmelitek, avšak k situaci se vyjádřila pouze jedna z jejich sester, a to sestra Patricia. Zároveň není možné dávat vyjádření sestry Patricie do souvislosti s dokumentem Cor Orans neboť první verze dokumentu byla vydaná 29. 6. 2016 a rozšířená verze pak vyšla 1. 4. 2018, samotná sestra Patricia svůj příspěvek vyvěsila na sociální síť 26. 4. 2018. Dokument Cor Orans tak nemůže reagovat na tento vybraný příspěvek.

3.2 Deník.cz

Deník.cz⁸¹ použil pro článek ze 17. 5. 2018 nadpis *Papež varoval jeptišky před sociálními sítěmi. Neplýtvejte svým časem, řekl*. V perexu se můžeme dočíst, že papež František poučil rádové sestry, jakým způsobem používat sociální sítě. I v tomto článku zmiňují Facebook a Twitter, který by sestry měly používat s „maximální opatrností“. V dokumentu Cor orans však nejsou zmíněné vybrané sociální sítě. Už v perexu je také napsáno, že zveřejněné instrukce obsahují varování o digitální kultuře, která má obrovský a mnohdy nezdravý vliv na celou společnost. Pokud se však podíváme na výše zmíněné body dokumentu Cor Orans, žádné podobné varování tam nenalezneme. Článek pojednává o dokumentu Cor Orans, znova se zde můžeme setkat s varováním, jak mají jeptišky správně

⁸¹ Deník.cz: *Papež varoval jeptišky před sociálními sítěmi. Neplýtvejte svým časem, řekl [online]*. 17. 5. 2018 [cit. 2023-04-18]. Dostupné z: https://www.denik.cz/ze_sveta/papez-varoval-jeptiskysy-pred-socialnimi-sitemi-neplytvejte-svym-casem-rekl-20180517.html

používat sociální sítě a také na množství sdílených informací a způsob komunikace na sítích. V textu se také dozvídáme, že k tomuto doporučení o novém způsobu chování přistoupila hlava katolické církve potom, co se jedna ze španělských karmelitek zastala mužů, kteří při předloňských slavnostech v Pamploně znásilnili osmnáctiletou dívku. Podle jeptišky si dívka za znásilnění mohla sama, protože se rozhodla navštívit večerní slavnost a popíjet alkohol. V samotném příspěvku sestry Patricie se však o ničem takovém nepíše. Jak už jsem psala výše, dokument Cor Orans nemůže reagovat na příspěvek sestry Patricie, neboť její příspěvek na Facebooku byl zveřejněn až po vydání tohoto dokumentu. V textu se dále dočteme, že to není poprvé, co katolická církev poučila jeptišky, jakým způsobem používat sociální sítě. V roce 2016 totiž Papež František rozšířil ústavu Sponsa Christi Ecclesia z roku 1950 o další pasáž věnovanou médiím nazvanou Vultum Dei Quaerere. Na konci článku je uvedeno, že samotný Vatikán je na sociálních sítích velmi aktivní.

3.3 Týden.cz

Nadpis článku na webu týden.cz⁸² z 17. 5. 2018 zní *Inskriptáž z Vatikánu Papež varoval jeptišky před sociálními sítěmi*. V perexu článku se dozvímme, že papež František instruoval řádové sestry, jak využívat sociální sítě. Zmiňují zde také dokument Cor Orans, který přináší objasnění pravidel pro život v klášterech. Podle autora článku na webu Týden.cz Papež v dokumentu Cor Orans uvádí, že by jeptišky měly používat sociální sítě „s rozvahou a opatrností“. V textu se dozvímme, že nová prováděcí instrukce rozvíjí a objasňuje předpisy, které papež František zveřejnil už v roce 2016 v dokumentu Vultum Dei Quaerere.

V dokumentu se podle článku nepíše o konkrétních aplikacích, ale o „sociální komunikaci“. Uvádí se zde, že by se rozvážnost měla týkat zejména „množství zveřejněných informací a typu komunikace“. V instrukcích je také varování, které se týká digitální kultury, která má obrovský vliv na společnost. Papež proto apeluje, aby se digitální média nestala příležitostí pro plýtvání časem. Na konci se článek věnuje také tomu, jak aktivní je Vatikán na sociálních sítích. Zmiňuje účty na sociálních sítích a jeho aktivitu. Ze všech vybraných článků jsem právě v tomto nenašla nic rozporuplného.

⁸² Týden.cz: *Inskriptáž z Vatikánu Papež varoval jeptišky před sociálními sítěmi* [online]. 17. 5. 2018 [cit. 2023-04-18]. Dostupné z: https://www.tyden.cz/rubriky/zahraničí/papež-varoval-jeptišky-pred-socialními-sítěmi_480419.html

3.4 Bylo vyjádření karmelitské sestry Patricie ke znásilnění v Pamploně na místě?

Empirická definice – V roce 2018 se karmelitská sestra Patricia veřejně vyjádřila ke znásilnění mladé ženy v Pamploně. Tento facebookový příspěvek sestry Patricie byl v médiích uveden jako příklad komunikace rádových sester na sociálních sítích a autoři některých textů ho tématicky spojili s textem papeže Františka Cor Orans, ve kterém papež sestry varuje, aby sociální sítě používaly střízlivě a uvážlivě. Dokument Cor Orans však neměl nic společného s výrokem sestry Patricie ani na něj nijak nereagoval. Texty Vatikánu vyšly před uveřejněním facebookového příspěvku sestry Patricie.

Po výroku sestry Patricie se na jejím facebookovém profilu u jejího příspěvku objevilo několik nesouhlasných reakcí a také to, že by se k tak vážnému činu sestra neměla vyjadřovat. Sestra Patricia v příspěvku napsala, že sestry žijí v klášteře, nosí hábit až po kotníky, nechodí večer ven, nechodí na večírky ani nepijí alkohol. V příspěvku sestra také píše, že je to svobodná volba každé sestry. Sestra Patricia, tak reaguje na komentáře a narázky na nedostatečné oblečení oběti, zároveň také upozorňuje na to, že možnost, jak budou ženy vystupovat ve společnosti je jejich svobodná volba.

Identifikace hodnot – Hodnotu, kterou v příspěvku od sestry Patricie lze nalézt je hodnota morální. Sestra Patricia se se svým příspěvkem snažila upozornit na to, že nezáleží na tom, co má člověk na sobě ani jaký život žije. Nikdo nemá právo ubližovat ostatním. Sestra se tak svým příspěvkem zastala oběti.

Etické principy – Najdeme zde princip utilitaristický, neboť příspěvek sestry Patricie povede ke zvýšení solidarity s obětí. Deontologii v tomto případě můžeme vidět v tom, že se sestra Patricia vzhledem k regulím jejího rádu může sama rozhodnout a vyjádřit se k tomuto činu.

Princip lojalita – Již z výše uvedeného popisu se lojalita připisuje sestře Patricii, která se zastala oběti a poukázala na to, že ošacení člověka a jeho život večer neopravňuje někoho k násilnému činu.

Sestra se zastala oběti hrůzného činu a vyjádřila svou solidaritu k ní. Její rád ji opravňuje k tomu, aby mohla mít sociální sítě a může se tak veřejně vyjadřovat k situacím, ke kterým se vyjádřit chce. V některých médiích však bylo chybně zaznamenáno, že se sestra naopak zastala pachatelů, a proto ji následně někteří odsoudili v komentářích pod jejím příspěvkem. V dnešní digitální době napomáhají sociální sítě sestrám, aby mohly nechat lidem nahlédnout do jejich společenství a ukázat jim, že jsou jedni z nich.

4 Praktická část bakalářské práce

Při studiu Etiky a kultury v mediální komunikaci jsem si nejvíce osvojila Rozhlasový ateliér s magistrou Michaelou Veteškovou, proto jsem si tento ateliér vybrala jako hlavní pro svůj bakalářský projekt.

Mými respondentkami byly dvě řádové sestry, boromejka sestra Angelika Pintířová a salesiánka sestra Lamiya Jalilová. Praktickou část jsem tvořila formou podcastu. Obě sestry dostaly stejné otázky, které jsem v postprodukci sestříhala a kladla za sebe. Mé respondentky byly v mnoha věcech rozdílné. Sestra Angelika se u otázek rozgovídala a šla při odpovědích do hloubky. Odpovědi sestry Lamiyi byly stručnější. Bylo tedy těžké rozhovor správně postříhat tak, aby tam i sestra Lamiya měla svou část a sestra Angelika ji svými odpověďmi úplně nezastínila.

Obě sestry se shodly na tom, že by církev v České i Slovenské republice měla lépe komunikovat na sociálních sítích a otevřít se lidem i online. Sestry se na sociálních sítích setkaly i s negativními komentáři kvůli jejich působení na sociálních sítích. Postupem času si lidé zvykají a rádi sestry oslovují se svými otázkami nebo prosbami.

Grafickou částí je banner k mému podcastu. Zde jsem použila fotografii sestry Angeliky a vybrala jemnější barvu pozadí, která ve mně evokuje řeholnice a zároveň se barva hodí i k vybrané fotografii. Písmo jsem zvolila bílé, aby na pozadí hezky vyniklo. Na banner jsem také použila větu sestry Angeliky: „Nebe je takový velký Facebook.“

Závěr

Při psaní práce mě překvapily až nadčasové dopisy ke Světovému dni sdělovacích prostředků, a to jak papeže Jana Pavla II., tak Benedikta XVI. a papeže Františka. Po několika letech totiž můžeme zhodnotit věci, před kterými ve svých listech varovali. Ať už to je zahlcení informacemi, upozadění osobního kontaktu nebo ztráta umění naslouchat. Na druhou stranu opakovaně vybízí nejen řeholnice a řeholníky k používání sociálních sítí a skrze ně šíření evangelia.

Při hledání řeholních společenství na sociálních sítích jsem doufala ve větší zastoupení jejich stránek na internetu. Překvapilo mě nízké číslo a také nevelká aktivita na jejich profilech na sociálních sítích. Aktivnější sestry jsou hlavně ty, které přes svoje stránky propagují nějakou svoji činnost, například nemocnici, kavárnu, penzion či nakladatelství a knihkupectví. Osobní profily sestry v České republice zatím moc nemají.

Praktická část a mé dva rozhovory se sestrou Angelikou a Lamiyou mě utvrdily v tom, že by řeholnicím mohlo pomoci sdílení svého života s veřejností a otevření se lidem věřícím, ale i nevěřícím. Ukázat jim, že i ony jsou jedny z nich, a nabídnout jim odpovědi na jejich otázky.

Anotace

Příjmení a jméno autora: Vorlická Eliška

Název fakulty a katedry: Cyrilometodějská teologická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci, Katedra komunikačních studií

Název bakalářské projektu: Řeholnice na sociálních sítích

Jméno vedoucího bakalářského projektu: Mgr. Veronika Müllerová

Počet stran: 36

Počet příloh: 2

Počet titulů použité literatury: 28

Rok obhajoby: 2023

Klíčová slova: řeholnice, rádové sestry, sociální sítě, Facebook, Instagram, Twitter, Papež, sdílení

Abstract

Author's surname and first name: Vorlická Eliška

Name of the faculty and department: the Cyril and Methodius Theological Faculty of Palacký University in Olomouc, Department of Communication Studies

Title of bachelor studies: The presence of nuns on the social media

Name of the supervisor of the bachelor project: Mgr. Veronika Müllerová

Number of pages: 36

Number of appendices: 2

Number of titles of literature used: 28

Year of defence: 2023

Keywords: nuns, religious sisters, social networks, Facebook, Instagram, Twitter, Pope, sharing

Seznam literatury:

CAMPBELL, Heidi A., EVOLVI, Giulia. *Contextualizing current digital religion research on emerging technologies*. Human Behavior and Emerging Technologies. 2019, 1-13. Dostupné z: doi:10.1002/hbe2.149

HELLAND, Christopher, 2017. *Hand book of Religion and Society*. Springer International Publishing. ISBN 978-3-319-61816-6.

KAPPELER III, Warren A., 2009. *Communication Habits for the Pilgrim Church: Vatican Teaching on Media and Society (American studies)*. Peter Lang Inc., International Academic. ISBN 978-1433105432. 978-1433105432.

KLOCH, Józef. 2021. *The Process of Creating a Digital Communication Model for the Vatican. The Person and the Challenges*. The Journal of Theology, Education, Canon Law and Social Studies Inspired by Pope John Paul II. 11. 103. 10.15633/pch.3887.

MÜLLEROVÁ, Veronika a Jaroslav FRANC, 2022. *Papežství v digitální éře: konec imperativu*. Studia Theologica. 24(2), 92. Dostupné z: doi:10.5507/sth.2022.019

PAULAS, Jan a Tomáš. *Pintířová Angelika - Padá mi to z nebe*. Portál, 2017. ISBN 978-80-262-1277-5. str.5-6

PAVLÍČEK, Antonín. *Nová média a sociální sítě*. Praha: Oeconomica, 2010. ISBN 978-80-245-1742-1.

Seznam online zdrojů:

About.meta.com: *About meta [online]*. Meta [cit. 2023-03-31]. Dostupné z: https://about.meta.com/company-info/?utm_source=about.facebook.com&utm_medium=redirect

Aktuálně.cz: *Papež varoval jeptišky před sociálními sítěmi. Používejte je rozvážně, radí Vatikán* [online]. 2018 [cit. 2023-04-18]. Dostupné z: <https://magazin.aktualne.cz/kuriozity/papez-varoval-jeptisky-pred-socialnimi-sitemi-mely-by-je-pod/r~8707ef1259e011e89509ac1f6b220ee8/>

Aktuálně.cz: *Twitter [online]*. 2011 [cit. 2023-03-31].

Dostupné z: <https://www.aktualne.cz/wiki/veda-a-tehnika/twitter/r~i:wiki:1441/>

Aleteia.org: *25 years ago, a Franciscan sister installed internet in the Vatican* [online]. 2021 [cit. 2023-03-31]. Dostupné z: <https://aleteia.org/2021/01/23/25-years-ago-a-franciscan-sister-installed-internet-in-the-vatican/>

Arcibiskupství pražské: *Pastorační středisko [online]*. Praha [cit. 2023-03-23]. Dostupné z: <https://apha.cz/duchovni-sluzby/pastoracni-stredisko/>

Blog - Taggy.cz: Co je to Instagram a pro koho je? [online]. 2019 [cit. 2023-03-31]. Dostupné z: <https://www.taggy.cz/blog/co-je-to-instagram-a-pro-koho-je/>

Církev.cz: *O portálu [online].* Praha: Česká biskupská konference [cit. 2023-03-14]. Dostupné z: <https://www.cirkev.cz/o-cirkev-cz-zpravy>

Cnews.cz: *Stručná historie emailu: už 40 let si posíláme počítačové dopisy [online].* 2012 [cit. 2023-03-31]. Dostupné z: <https://www.cnews.cz/strucna-historie-emailu-uz-40-let-si-posilame-pocitacove-dopisy/>

Computerworld.cz: *Twitter zdvojnásobil znakový limit příspěvků [online].* 2017 [cit. 2023-03-31]. Dostupné z: <https://www.computerworld.cz/clanky/twitter-zdvojnasobil-znakovy-limit-prispevku/>

Comunicazione.va: *About us [online].* Vatikán: Dicasterium for communication, 2020 [cit. 2023-03-31]. Dostupné z: <https://www.comunicazione.va/en/chi-siamo.html>

Deník.cz: *Papež varoval jeptišky před sociálními sítěmi. Neplýtvejte svým časem, řekl [online].* 2018 [cit. 2023-04-18]. Dostupné z: https://www.denik.cz/ze_sveta/papez-varoval-jeptisky-pred-socialnimi-sitemi-neplytvejte-svym-casem-rekl-20180517.html

In: Facebook: *Andrea Hýblová [online].* [cit. 2023-03-24]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/AndreaHyblova>

In: Facebook: *Angelika Ivana Pintířová [online].* [cit. 2023-03-24]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/ivana.pintirova>

In: Facebook: *Catholic News Agency [online].* Vatikán, 2008 [cit. 2023-03-31]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/CatholicNewsAgency>

In: Facebook: *Církev.cz [online].* Praha: Česká biskupská konference [cit. 2023-03-14]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/Cirkev.cz>

In: Facebook: *Dominikánky [online].* Brno, 2014 [cit. 2023-03-31]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/dominikanky>

In: Facebook: *Dominikáni Olomouc [online].* Olomouc, 2017 [cit. 2023-03-31]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/dominikani.olomouc>

In: Facebook: *Františkánky - Školské sestry svatého Františka [online].* Praha, 2017 [cit. 2023-03-17]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/skolskesestry>

In: Facebook: *Klášter mnišek Kazatelského řádu Praha - Lysolaje [online].* Praha, 2021 [cit. 2023-03-17]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/profile.php?id=100076801024406>

In: Facebook: *Kongregace Milosrdných sester sv. Karla Boromejského. [online].* Praha, 2012 [cit. 2023-03-17]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/boromejky>

In: Facebook: *Kongregace sester sv. Cyrila a Metoděje [online].* Velehrad, 2020 [cit. 2023-03-17]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/SestryCyrilky>

In: Facebook: *Kongregace sester sv. Hedviky [online].* Břežany [cit. 2023-03-17]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/hedvicky>

In: Instagram: *Sestra Lamiya [online].* [cit. 2023-03-24]. Dostupné z: https://www.instagram.com/sestra_lamiya/

- In: Facebook: *Milosrdné sestry svatého Kříže* [online]. Kroměříž, 2020 [cit. 2023-03-17]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/Milosrdn%C3%A9-sestry-svat%C3%A9ho-K%C5%99%C3%AD%C5%BEe-101605384962629>
- In: Facebook: *Misijní sestry Služebnice Duchu Svatého - SSpS*, Česká republika [online]. Přerov, 2018 [cit. 2023-03-17]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/ssps.cz>
- In: Facebook: *Nemocnice Milosrdných sester sv. Vincence de Paul* [online]. Kroměříž, 2020 [cit. 2023-03-17]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/nemocnice.milosrdnych.sester.sv.vincence.de.paul>
- In: Facebook: *Nakladatelství a knihkupectví PAULÍNKY* [online]. Praha, 2010 [cit. 2023-03-17]. Dostupné z: https://www.facebook.com/PaulinkyPraha/about_profile_transparency
- In: Facebook: *Řehole.cz* [online]. [cit. 2023-03-16]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/reholecz>
- In: Facebook: *Tlačová kancelária konferencie Biskupov* [online]. 1997 [cit. 2023-03-16]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/tkkbs>
- In: Facebook: *Vatican news* [online]. Vatikán, 2012 [cit. 2023-03-31]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/vaticannews/>
- In: Facebook: *Víra.cz* [online]. 2010 [cit. 2023-03-31]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/vira.cz>
- In: Instagram: *Církev.cz* [online]. Praha: Česká biskupská konference [cit. 2023-03-14]. Dostupné z: <https://www.instagram.com/cirkev.cz/>
- In: Instagram: *Dcery Božské lásky* [online]. Opava [cit. 2023-03-17]. Dostupné z: https://www.instagram.com/dcery_bozske_lasky/
- In: Instagram: *Dominikánky* [online]. Brno [cit. 2023-03-17]. Dostupné z: <https://www.instagram.com/dominikankys/>
- In: Instagram: *Sestra Edita* [online]. [cit. 2023-03-24]. Dostupné z: https://www.instagram.com/sestra_edita/
- In: Instagram: *Františkánky Marie Immaculaty* [online]. Praha [cit. 2023-03-17]. Dostupné z: https://www.instagram.com/frantiskankys_marie_immaculaty/
- In: Instagram: *Františkánky - Školské sestry svatého Františka* [online]. Praha [cit. 2023-03-17]. Dostupné z: https://www.instagram.com/skolske_sestry_sv_frantiska/
- In: Instagram: *Milosrdné sestry sv.Kříže* [online]. [cit. 2023-03-24]. Dostupné z: <https://www.instagram.com/milosrdnesestrysvkrize/>
- In: Instagram: *Paulinky Praha* [online]. Praha [cit. 2023-03-17]. Dostupné z: <https://www.instagram.com/paulinkypraha/>
- In: Instagram: *Pope Francis* [online]. Vatikán: Vatican Media [cit. 2023-03-31]. Dostupné z: <https://www.instagram.com/franciscus/?hl=cs>
- In: Instagram: *Řehole.cz* [online]. [cit. 2023-03-16]. Dostupné z: <https://www.instagram.com/rehole.cz/>

In: Instagram: *Tlačová kancelária konferencie Biskupov* [online]. 1997 [cit. 2023-03-16]. Dostupné z: <https://www.instagram.com/tkkbs/>

In: Instagram: *Vatican news* [online]. Vatikán [cit. 2023-03-31]. Dostupné z: <https://www.instagram.com/vaticannews/?hl=cs>

In: Instagram: *Vira.cz* [online]. [cit. 2023-03-31]. Dostupné z: <https://www.instagram.com/vira.cz/>

Lp-life.cz: *Rychlá zpověď - hvězda sociálních sítí, řádová sestra Lamiya: Myslím, že Ježíš by měl TikTok* [online]. 2021 [cit. 2023-04-01]. Dostupné z: <https://www.lp-life.cz/rychla-zpoved-radova-sestra-lamiya>

Newsfeed.cz: *Facebook má téměř 3 miliardy uživatelů* [online]. 2022 [cit. 2023-03-31].

Dostupné z: <https://newsfeed.cz/facebook-ma-temer-3-miliardy-uzivatelu/>

Objevit.cz: *Sociální sítě a jejich vývoj – pohled do historie* [online]. 2013 [cit. 2023-03-31].

Dostupné z: <https://www.objevit.cz/socialni-site-vyvoj-pohled-do-historie-t22280>

Paměť národa: *Mgr. MgA. Ivana Angelika Pintířová* [online]. [cit. 2023-03-24].

Dostupné z: <https://www.pametnaroda.cz/cs/pintirova-ivana-angelika-20210610-0>

Paulínky: *Paulínky – obchodnice, nebo řeholnice?* [online]. Praha, 2022 [cit. 2023-03-17].

Dostupné z: <https://www.paulinky.cz/o-nas-reholnicich/paulinky-obchodnice-nebo-reholnice/>

Placeandsee.com: *L'Osservatore Romano* [online]. [cit. 2023-03-31].

Dostupné z: <https://placeandsee.com/cs/wiki/l-osservatore-romano>

Řehole.cz [online]. [cit. 2023-03-31]. Dostupné z: <https://www.rehole.cz/>

Řehole.cz: *Naše společenství - ženské řehole.* [online]. [cit. 2023-03-16].

Dostupné z: <https://www.rehole.cz/cs/nase-spoletenstvi?f.2=3#scroll-down>

Seznamzpravy.cz: *Vatikán kontra jeptišky. Jsou moc on-line a málo se modlí, tvrdí církev* [online]. 2023 [cit. 2023-04-07]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/zahranicni-vatikan-kontra-jeptiskы-jou-moc-on-line-a-malo-se-modli-tvrdi-cirkev-226496>

Správa sítě: *Co je ARPANET* [online]. [cit. 2023-03-31].

Dostupné z: <https://www.sprava-site.eu/arpanet/Vatican.va>

Stream.cz: *Hvězda sociálních sítí, řádová sestra Lamiya o oblekání a o tom, zda jí v životě něco chybí* [online]. 2021 [cit. 2023-04-07]. Dostupné z: <https://www.stream.cz/rychla-zpoved/hvezda-socialnich-siti-radova-sestra-lamiya-o-oblekani-a-o-tom-zda-ji-v-zivotě-neco-chybí-64224201>

Tlačová kancelária konferencie Biskupov [online]. 1997 [cit. 2023-03-16].

Dostupné z: <https://www.tkkbs.sk/>

Týden.cz: *Instruktáz z Vatikánu Papež varoval jeptišky před sociálními sítěmi* [online]. 2018

[cit. 2023-04-18]. Dostupné z: https://www.tyden.cz/rubriky/zahraničí/papež-varoval-jeptiský-pred-socialními-sitemi_480419.html

Tydenikhrot.cz: *SESTRY V AKCI NA TIKTOKU* [online]. 2022 [cit. 2023-04-07].
Dostupné z: <https://www.tydenikhrot.cz/clanek/sestry-v-akci-na-tiktoku-jeptiský>

In: Twitter: *Cirkev.cz* [online]. Praha: Česká biskupská konference [cit. 2023-03-14].
Dostupné z: <https://twitter.com/CirkevCz>

In: Twitter: *Tlačová kancelária konferencie Biskupov* [online]. 1997 [cit. 2023-03-16].
Dostupné z: <https://twitter.com/tkkbs>

In: Twitter: *Vatican News* [online]. Vatikán [cit. 2023-03-31].
Dostupné z: <https://twitter.com/VaticanNews>

In: Twitter: *Víra.cz* [online]. 2013 [cit. 2023-03-16].
Dostupné z: <https://twitter.com/wwwViraCz>

Vatican.va: *APOSTOLIC LETTER THE RAPID DEVELOPMENT OF THE HOLY FATHER JOHN PAUL II TO THOSE RESPONSIBLE FOR COMMUNICATIONS* [online]. Vatikán: Libreria Editrice Vaticana, 2005 [cit. 2023-03-31].
Dostupné z: https://www.vatican.va/content/john-paul-ii/en/apost_letters/2005/documents/hf_jp-ii_apl_20050124_il-rapido-sviluppo.html

Vatican.va: *CONGREGATION FOR INSTITUTES OF CONSECRATED LIFE AND SOCIETIES OF APOSTOLIC LIFE “COR ORANS” IMPLEMENTING INSTRUCTION OF THE APOSTOLIC CONSTITUTION “VULTUM DEI QUAERERE” ON WOMEN’S CONTEMPLATIVE LIFE* [online]. Vatikán: Libreria Editrice Vaticana, 2018 [cit. 2023-04-18].
Dostupné z:

https://www.vatican.va/roman_curia/congregations/ccscrlife/documents/rc_con_ccscrlife_doc_20180401_cor-orans_en.html#II._The_Means_of_Communication

Vatican.va: *MESSAGE OF THE HOLY FATHER JOHN PAUL II FOR THE 36th WORLD COMMUNICATIONS DAY "Internet: A New Forum for Proclaiming the Gospel"* [online]. Vatikán: Libreria Editrice Vaticana, 2002 [cit. 2023-03-31].
Dostupné z: https://www.vatican.va/content/john-paul-ii/en/messages/communications/documents/hf_jp-ii_mes_20020122_world-communications-day.html

Vatican.va: *MESSAGE OF HIS HOLINESS POPE BENEDICT XVI FOR THE 44th WORLD COMMUNICATIONS DAY "The Priest and Pastoral Ministry in a Digital World: New Media at the Service of the Word"* [online]. Vatikán: Libreria Editrice Vaticana, 2010 [cit. 2023-03-31]. Dostupné z: https://www.vatican.va/content/benedict-xvi/en/messages/communications/documents/hf_ben-xvi_mes_20100124_44th-world-communications-day.html

Vatican.va: *MESSAGE OF HIS HOLINESS POPE BENEDICT XVI FOR THE 46th WORLD COMMUNICATIONS DAY Silence and Word: Path of Evangelization* [online]. Vatikán: Libreria Editrice Vaticana, 2012 [cit. 2023-03-31]. Dostupné z: https://www.vatican.va/content/benedict-xvi/en/messages/communications/documents/hf_ben-xvi_mes_20120124_46th-world-communications-day.html

Vatican.va: *MESSAGE OF POPE FRANCIS FOR THE 48TH WORLD COMMUNICATIONS DAY Communication at the Service of an Authentic Culture of Encounter* [online]. Vatikán: Libreria Editrice Vaticana, 2014 [cit. 2023-03-31]. Dostupné z: https://www.vatican.va/content/francesco/en/messages/communications/documents/papa-francesco_20140124_messaggio-comunicazioni-sociali.html

Vaticannews.va: *O nás* [online]. [cit. 2023-03-31]. Dostupné z: <https://www.vaticannews.va/cs/o-nas.html>

Víra.cz [online]. 1998 [cit. 2023-03-16]. Dostupné z: <https://www.vira.cz/o-webu/info-o-viracz>

Přílohy

Souhlasím s použitím nahraného zvukového rozhovoru pro bakalářský projekt Elišky Vorlické, který bude veřejně dostupný na stránkách Univerzity Palackého v Olomouci.

MgA. Mgr. Ivana Pintířová, 14. 4. 2023

Ivana Pintířová

LJ

Lamiya Jalilova lamiya91@gmail.com▼
Komu: vorlickaeliska@seznam.cz

Dnes 9:32

Souhlasím s použitím nahraného zvukového rozhovoru pro bakalářský projekt Elišky Vorlické, který bude veřejně dostupný na stránkách Univerzity Palackého v Olomouci. Sestra Lamiya.--
Lamiya Jalilova +